Skatteutskottets betänkande

1981/82:31

om skogsvårdsavgiften (prop. 1981/82:100 bil. 13)

Propositionen

I proposition 1981/82:100 bilaga 13 (jordbruksdepartementet) föreslås under D 6 punkt 1 (s. 55) att riksdagen antar ett vid propositionen fogat förslag (s. 164) till lag om ändring i lagen (1946:324) om skogsvårdsavgift. Förslaget innebär att skogsvårdsavgiften sänks från 6 till 5 ‰ av det taxerade skogsbruksvärdet räknat fr. o. m. den 1 juli 1982.

Lagförslaget har följande lydelse.

Förslag till

Lag om ändring i lagen (1946: 324) om skogsvårdsavgift

Härigenom föreskrivs att 1 § lagen (1946: 324) om skogsvårdsavgift[1] skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
1 §[2]	
Den, för vilken vid taxering till kommunal inkomstskatt såsom skattepliktig inkomst upptagits garantibelopp för jordbruksfastighet, som vid fastighetstaxering åsatts delvärdet skogsbruksvärde, skall betala skogsvårdsavgift. Avgiften utgör för varje beskattningsår *sex* promille av skogsbruksvärdet.	Den, för vilken vid taxering till kommunal inkomstskatt såsom skattepliktig inkomst upptagits garantibelopp för jordbruksfastighet, som vid fastighetstaxering åsatts delvärdet skogsbruksvärde, skall betala skogsvårdsavgift. Avgiften utgör för varje beskattningsår *fem* promille av skogsbruksvärdet.

Har garantibeloppet jämkats enligt 47 § sjätte stycket kommunalskattelagen (1928: 370), skall också underlaget för beräkning av skogsvårdsavgift jämkas.

Skogsvårdsavgift utgår i helt antal kronor. Avgiftsbeloppet avrundas vid öretal över femtio uppåt och vid annat öretal nedåt till närmaste hela krontal.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1982 och tillämpas första gången vid 1983 års taxering. Till den del beskattningsåret omfattar tid före den 1 juli 1982 beräknas avgiften dock alltjämt enligt äldre bestämmelser.

[1] Senaste lydelse av lagens rubrik 1975:185.

[2] Senaste lydelse 1981:343.

Motionerna

I detta sammanhang behandlar utskottet följande motioner:

1981/82:512 av Lars Werner m. fl. (vpk)

I motionen hemställs – med hänvisning till motion 1981/82:612 – att riksdagen antar följande

Förslag till
Lag om ändring i lagen (1946:324) om skogsvårdsavgift

Härigenom föreskrivs att 1 § lagen (1946:324) om skogsvårdsavgift skall ha nedan angivna lydelse.

Regeringens förslag	*Motionärernas förslag*
1 §	
Den, för vilken vid taxering till kommunal inkomstskatt såsom skattepliktig inkomst upptagits garantibelopp för jordbruksfastighet, som vid fastighetstaxering åsatts delvärdet skogsbruksvärde, skall betala skogsvårdsavgift. Avgiften utgör för varje beskattningsår *fem* promille av skogsbruksvärdet.	Den, för vilken vid taxering till kommunal inkomstskatt såsom skattepliktig inkomst upptagits garantibelopp för jordbruksfastighet, som vid fastighetstaxering åsatts delvärdet skogsbruksvärde, skall betala skogsvårdsavgift. Avgiften utgör för varje beskattningsår *sju* promille av skogsbruksvärdet.

Har garantibeloppet jämkats enligt 47 § sjätte stycket kommunalskattelagen (1928:370) skall också underlaget för beräkning av skogsvårdsavgift jämkas.

Skogsvårdsavgift utgår i helt antal kronor. Avgiftsbeloppet avrundas vid öretal över femtio uppåt och vid annat öretal nedåt till närmaste hela krontal.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1982 och tillämpas första gången vid 1983 års taxering. Till den del beskattningsåret omfattar tid före den 1 juli 1982 beräknas avgiften dock alltjämt enligt äldre bestämmelser.

1981/82:702 av Lennart Brunander m. fl. (c)

I motionen hemställs att riksdagen uttalar att de principer som finns i 1979 års riksdagsbeslut i vad gäller skogsvårdsavgiftens storlek ligger fast.

1981/82:2029 (yrkande 1) av Gösta Bohman m. fl. (m)

I motionen hemställs – med hänvisning till motion 1981/82:2018 avsnittet Jord, skog och fiske –

1. att riksdagen beslutar att skogsvårdsavgiften skall sänkas till 0,3 % av skogsbruksvärdet fr. o. m. den 1 juli 1982 och att avgiften endast skall disponeras för insatser som kommer hela skogsbruket till godo.

1981/82:2077 av Olof Palme m. fl. (s)

I motionen hemställs att riksdagen i enlighet med förslaget i motion 1981/82:2075 om skogsnäringen antar följande

Förslag till
Lag om ändring i lagen (1946:324) om skogsvårdsavgift

Härigenom föreskrivs att 1 § lagen om skogsvårdsavgift skall ha nedan angivna lydelse:

Nuvarande lydelse	*Motionärernas förslag*
1 §	
Den, för vilken vid taxering till kommunal inkomstskatt såsom skattepliktig inkomst upptagits garantibelopp för jordbruksfastighet, som vid fastighetstaxering åsatts delvärdet skogsbruksvärde, skall betala skogsvårdsavgift. Avgiften utgör för varje beskattningsår *sex promille* av skogsbruksvärdet.	Den, för vilken vid taxering till kommunal inkomstskatt såsom skattepliktig inkomst upptagits garantibelopp för jordbruksfastighet, som vid fastighetstaxering åsatts delvärdet skogsbruksvärde, skall betala skogsvårdsavgift. Avgiften utgör för varje beskattningsår *en procent* av skogsbruksvärdet.
Har garantibeloppet – – – skogsvårdsavgift jämkas.	
Skogsvårdsavgift utgår – – – hela krontal.	

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1982 och tillämpas första gången vid 1983 års taxering. Till den del beskattningsåret omfattar tid före den 1 juli 1982 beräknas avgiften dock alltjämt enligt äldre bestämmelser.

Utskottet

Skogsvårdsavgift skall erläggas av den som äger en skogsfastighet. Avgiften bidrar till att finansiera vissa statliga åtgärder på det skogliga området. I samband med 1979 års skogspolitiska beslut höjdes avgiften från 0,9 till 3 ‰ av det taxerade skogsbruksvärdet fr. o. m. beskattningsåret 1980. Våren 1981 höjdes avgiften till 6 ‰ räknat fr. o. m. den 1 juli 1981. Syftet med denna höjning var att finansiera ett tidsbegränsat extra avdrag vid inkomsttaxeringen för vissa skogsuttag och vissa andra åtgärder som genomfördes i detta sammanhang.

De anslagsfrågor som f. n. prövas av riksdagen och som har betydelse för skogsvårdsavgiftens storlek behandlas av jordbruksutskottet i betänkande JoU 1981/82:21.

I den nu aktuella propositionen anförs bl. a. att det av riksdagen under hösten 1981 (JoU 1981/82:8) beslutade bidraget till avveckling av glesa skogar bör finansieras dels av skogsindustrin genom en begränsning av nedsättningen av energiskatten (jfr prop. 1981/82:100 bil. 1 s. 81), dels av skogsbruket via skogsvårdsavgifter. Vidare aviseras ett förslag att giltighets-

tiden för det extra avdraget för vissa skogsuttag skall förkortas ett år, dvs. till utgången av juni 1982 (jfr prop. 1981/82:100 bil. 13 s. 5). En samlad bedömning av skogsvårdsavgiften visar enligt jordbruksministerns mening att avgiftsuttaget så som det beslutades av riksdagen våren 1981 blir för högt. Han föreslår därför att avgiften sänks till 5 ‰ med verkan fr. o. m. den 1 juli 1982.

I motion 2029 av Gösta Bohman m. fl. (m) yrkas – med hänvisning till innehållet i motion 2018 – att avgiften endast skall disponeras för insatser som kommer hela skogsbruket till godo och att avgiften av denna anledning sänks till 3 ‰ fr. o. m. den 1 juli 1982.

I två andra motioner yrkas däremot att avgiften höjs, också med verkan fr. o. m. den 1 juli 1982. Olof Palme m. fl. (s) yrkar i motion 2077 – med hänvisning till innehållet i motion 2075 – att avgiften fastställs till 1 %. Motionärerna beräknar att skogsvårdsavgiften därmed stiger till totalt 580 milj. kr. per år, dvs. ca 290 milj. kr. mer än enligt regeringens förslag. Härav avses 66,5 milj. kr. finansiera ökat anslag till skogsvårdsstyrelserna, ökat bidrag till skogsvård m. m. och ökat stöd till byggande av skogsvägar enligt vad som föreslås i motion 2075. Vidare anför motionärerna att 190 milj. kr. skall användas för åtgärder som regeringen föreslagit utan att lösa finansieringsfrågan. Lars Werner m. fl. (vpk) yrkar i motion 512 med hänvisning till vad som anförts i motion 612 att avgiften höjs till 7 ‰ i syfte att finansiera deras förslag i motion 612 om ett med 20 milj. kr. förhöjt anslag till skogsvårdsstyrelserna.

Lennart Brunander m. fl. (c) begär i motion 702 ett riksdagsuttalande av innebörd att principerna i 1979 års riksdagsbeslut i fråga om skogsvårdsavgiftens storlek skall ligga fast. Yrkandet skall ses mot bakgrunden att resultatet av 1981 års allmänna fastighetstaxering, som kommer att läggas till grund för 1982 års taxering, innebär en kraftig höjning av värdena på jordbruksfastigheter. Detta i förening med den senaste höjningen av skogsvårdsavgiften kommer enligt motionärernas uppfattning att medföra negativa effekter för skogsägarna. Dessutom kommer, menar motionärerna, statens intäkter av skogsvårdsavgifterna att överstiga de utgifter för vilka avgiften är avsedd.

Med anledning av vad som anförs i den sistnämnda motionen vill utskottet framhålla att skogsbruket enligt 1979 års skogspolitiska beslut i princip bör vara självfinansierat och att skogsvårdsavgiften utgör skogsägarnas bidrag till finansieringen av vissa statliga stödåtgärder på det skogliga området. Utskottet instämmer i motionärernas uppfattning att avgifter i denna form inte bör tas ut med högre belopp än som är förenligt med detta syfte. Vid sin behandling förra året av frågan om avgiftens höjd har utskottet utgått från denna princip och också räknat in effekterna av 1981 års allmänna fastighetstaxering. Att avgifterna på senare tid har stigit beror på att anslagen till olika åtgärder på detta område har utvidgats. Motionärerna har inte rest invändningar mot att kostnaderna för dessa åtgärder har lagts till grund för

avgiftshöjningarna och har inte heller något konkret förslag till ändringar i fråga om avgiften. Med hänvisning härtill finner utskottet att något särskilt uttalande från riksdagens sida inte påkallas med anledning av motionen. Utskottet avstyrker således motion 702.

Utskottet är medvetet om att vissa åtgärder på det skogliga området har utformats på sådant sätt att de inte direkt kan sägas komma hela skogsnäringen till godo. Utskottet tänker bl. a. på de avverkningsstimulanser i form av avdrag vid beskattningen och de bidrag till vissa återväxtåtgärder m. m. som genomfördes 1981 och som av olika skäl enbart riktar sig till enskilda skogsägare. Eftersom dessa och andra liknande åtgärder dock genomförts under förutsättning att de skall finansieras genom en höjning av skogsvårdsavgiften, kan det enligt utskottets uppfattning inte komma i fråga att på grundval av en allmänt hållen kritik dra undan finansieringen utan en motsvarande omprövning av kostnadssidan. Med hänvisning härtill avstyrker utskottet motion 2029.

Som framhålls av motionärerna i motion 2077 lägger regeringen fram förslag om sänkning av skogsvårdsavgiften utan att ha löst frågan om finansieringen av sina förslag till olika kostnadskrävande åtgärder. Enligt utskottets uppfattning bör finansieringsfrågorna lösas i samband med besluten om ökade anslag så att kostnaderna för ökade bidrag till skogsbruket får bäras av skogsbruket. Det statsfinansiella läget tillåter inte heller ökade anslag på detta område om kostnaderna inte finansieras. Att som föreslås i propositionen höja bidragen och sänka avgiften är fördelningspolitiskt utmanande i en tid när löntagarna får vidkännas kraftiga reallönesänkningar. Mot den bakgrunden instämmer utskottet i motionärernas uppfattning att skogsvårdsavgiften bör höjas med 4 ‰ till 1 % för att finansiera dels de åtgärder som föreslagits av regeringen, dels de ytterligare utgifter som föreslås i motion 2077. Utskottet är inte berett att härutöver tillstyrka ytterligare höjningar för att finansiera de åtgärder som föreslås i motion 612. Med det anförda avstyrker utskottet propositionen och motion 512 och tillstyrker förslaget i motion 2077 om en höjning av avgiften till 1 %.

Utskottet hemställer

1. *beträffande principerna för skogsvårdsavgiften*
   att riksdagen avslår motion 1981/82: 702,
2. *beträffande avgiftens höjd*
   att riksdagen med bifall till motion 1981/82: 2077 och med avslag på proposition 1981/82: 100 bil. 13 D 6 punkt 1 och på motionerna 1981/82: 512 och 1981/82: 2029 yrkande 1 antar det vid propositionen fogade förslaget till lag om ändring i lagen (1946:324) om skogsvårdsavgift med den ändringen att 1 § erhåller följande såsom utskottets förslag betecknade lydelse:

Regeringens förslag	*Utskottets förslag*
1 §	
Den, för vilken vid taxering till kommunal inkomstskatt såsom skattepliktig inkomst upptagits garantibelopp för jordbruksfastighet, som vid fastighetstaxering åsatts delvärdet skogsbruksvärde, skall betala skogsvårdsavgift. Avgiften utgör för varje beskattningsår *fem promille* av skogsbruksvärdet.	Den, för vilken vid taxering till kommunal inkomstskatt såsom skattepliktig inkomst upptagits garantibelopp för jordbruksfastighet, som vid fastighetstaxering åsatts delvärdet skogsbruksvärde, skall betala skogsvårdsavgift. Avgiften utgör för varje beskattningsår *en procent* av skogsbruksvärdet.

Har garantibeloppet jämkats enligt 47 § sjätte stycket kommunalskattelagen (1928:370), skall också underlaget för beräkning av skogsvårdsavgift jämkas.

Skogsvårdsavgift utgår i helt antal kronor. Avgiftsbeloppet avrundas vid öretal över femtio uppåt och vid annat öretal nedåt till närmaste hela krontal.

Stockholm den 16 februari 1982

På skatteutskottets vägnar
ERIK WÄRNBERG

Närvarande: Erik Wärnberg (s), Stig Josefson (c), Valter Kristenson (s), Wilhelm Gustafsson (fp), Rune Carlstein (s), förste vice talmannen Ingegerd Troedsson (m), Olle Westberg i Hofors (s), Tage Sundkvist (c), Bo Lundgren (m), Ingemar Hallenius (c), Bo Forslund (s)*, Olle Grahn (fp), Egon Jacobsson (s), Anita Johansson (s) och Jens Eriksson (m)*.

* Ej närvarande vid betänkandets justering.

Reservationer

1. av Stig Josefson (c), Wilhelm Gustafsson (fp), Tage Sundkvist (c), Ingemar Hallenius (c) och Olle Grahn (fp) som anser

dels att det avsnitt av utskottets yttrande på s. 5 som börjar med "Som framhålls" och slutar med "till 1 %" bort ha följande lydelse:

Den höjning av skogsvårdsavgiften som genomfördes 1981 avsåg till väsentlig del att finansiera det samtidigt införda extra avdraget för vissa skogsuttag. Att giltighetstiden för det extra avdraget såsom anförs i propositionen kommer att förkortas innebär givetvis att också avgiften bör omprövas. Med hänsyn även till de åtgärder i övrigt som redovisas i propositionen instämmer utskottet i uppfattningen att en avgift på 5 ‰ är tillräcklig för de kostnader som bör finansieras på detta sätt. De förslag till

avgiftshöjningar som läggs fram i motionerna 512 och 2077 avser att täcka krav från motionärernas sida på ytterligare anslag till olika ändamål. Utskottet utgår från att dessa anslagskrav kommer att tillbakavisas av riksdagen. Bortsett härifrån är de föreslagna avgiftshöjningarna omotiverat stora och skulle enligt utskottets uppfattning gå utöver det vedertagna syftet med avgiften.

Med det anförda avstyrker utskottet motionerna 512 och 2077 och tillstyrker det i propositionen framlagda förslaget att sänka avgiften med 1 ‰ till 5 ‰.

För år 1982 innebär förslaget att avgiften – utslaget på hela året – sänks till 5,5 ‰. För att underlätta tillämpningen av reglerna föreslår utskottet att övergångsbestämmelserna utformas så att avgiften blir enhetlig för hela året.

dels att utskottet under mom. 2 bort hemställa

att riksdagen med avslag på motionerna 1981/82:512, 1981/82:2029 yrkande 1 och 1981/82:2077 antar det vid proposition 1981/82:100 bil. 13 D 6 punkt 1 angivna förslaget till lag om ändring i lagen (1946:324) om skogsvårdsavgift med den ändringen att övergångsbestämmelserna erhåller följande såsom reservanternas förslag betecknade lydelse:

Utskottets förslag	*Reservanternas förslag*
Denna lag träder i kraft den 1 juli 1982 *och tillämpas första gången vid 1983 års taxering. Till den del beskattningsåret omfattar tid före den 1 juli 1982 beräknas avgiften dock alltjämt enligt äldre bestämmelser.*	Denna lag träder i kraft den 1 juli 1982. *Äldre bestämmelser gäller fortfarande i fråga om avgift på grund av 1982 och tidigare års taxering. I fråga om 1983 års taxering utgör promilletalet 5,5. Omfattar beskattningsåret tid före den 1 juli 1981 får avgiften vid 1983 års taxering dock inte beräknas till högre belopp än som följer av äldre bestämmelser.*

2. av förste vice talmannen Ingegerd Troedsson (m), Bo Lundgren (m) och Jens Eriksson (m) som anser

dels att det avsnitt av utskottets yttrande som på s. 5 börjar med "Utskottet är" och slutar med "till 1 %" bort ha följande lydelse:

Den höjning av skogsvårdsavgiften från 3 till 6 ‰ som genomfördes 1981 avsåg väsentligen att finansiera det extra avdrag för vissa skogsuttag samt de bidrag till avverkning av klenskog som infördes i detta sammanhang. Förslaget i propositionen om sänkning av skogsvårdsavgiften grundar sig bl. a. på ett aviserat förslag att förkorta giltighetstiden för det extra avdraget

med ett år. Det i motion 2029 framställda yrkandet om nedsättning av avgiften till 3 ‰ grundar sig dessutom på uppfattningen att även det s. k. klenvirkesstödet bör avvecklas och framstår mot denna bakgrund som följdriktigt.

Enligt utskottets uppfattning bör skogsvårdsavgiften utgå för ändamål som är till nytta för hela skogsbruket och som därmed långsiktigt stärker industrins råvarubas. Avgiften bör däremot inte utformas så att den medverkar till en ekonomisk omfördelning mellan olika skogsägarkategorier eller mellan skogsbruk i skilda avkastningslägen. Som anförs av motionärerna bakom motion 2029 är ett uttag av 3 ‰ fr. o. m. den 1 juli 1982 tillräckligt för att finansiera de insatser som kan anses svara mot det angivna syftet med avgiften. Med det anförda tillstyrker utskottet att avgiften – såsom föreslås i motion 2029 – sänks med 3 ‰ och avstyrker således propositionen och motionerna 512 och 2077. För år 1982 innebär förslaget att avgiften – utslaget på hela året – sänks till 4,5 ‰. För att underlätta tillämpningen av reglerna föreslår utskottet att övergångsbestämmelserna utformas så att avgiften blir enhetlig för hela beskattningsåret.

dels att utskottet under mom. 2 bort hemställa

att riksdagen med bifall till motion 1981/82:2029 yrkande 1 och med avslag på proposition 1981/82:100 bil. 13 D 6 punkt 1 och på motionerna 1981/82:512 och 1981/82:2077 antar det vid propositionen fogade förslaget till lag om ändring i lagen (1946:324) om skogsvårdsavgift med den ändringen att 1 § och övergångsbestämmelserna erhåller följande såsom reservanternas förslag betecknade lydelse:

Utskottets förslag	*Reservanternas förslag*
1 §	
Den, för vilken vid taxering till kommunal inkomstskatt såsom skattepliktig inkomst upptagits garantibelopp för jordbruksfastighet, som vid fastighetstaxering åsatts delvärdet skogsbruksvärde, skall betala skogsvårdsavgift. Avgiften utgör för varje beskattningsår *en procent* av skogsbruksvärdet.	Den, för vilken vid taxering till kommunal inkomstskatt såsom skattepliktig inkomst upptagits garantibelopp för jordbruksfastighet, som vid fastighetstaxering åsatts delvärdet skogsbruksvärde, skall betala skogsvårdsavgift. Avgiften utgör för varje beskattningsår *tre promille* av skogsbruksvärdet.

Har garantibeloppet jämkats enligt 47 § sjätte stycket kommunalskattelagen (1928:370), skall också underlaget för beräkning av skogsvårdsavgift jämkas.

Skogsvårdsavgift utgår i helt antal kronor. Avgiftsbeloppet avrundas vid öretal över femtio uppåt och vid annat öretal nedåt till närmaste hela krontal.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1982 *och tillämpas första gången vid*

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1982. *Äldre bestämmelser gäller i*

Utskottets förslag	*Reservanternas förslag*
1983 års taxering. Till den del beskattningsåret omfattar tid före den 1 juli 1982 beräknas avgiften dock alltjämt enligt äldre bestämmelser.	*fråga om avgift på grund av 1982 och tidigare års taxering. I fråga om 1983 års taxering utgör promilletalet 4,5. Omfattar beskattningsåret tid före den 1 juli 1981 får avgiften vid 1983 års taxering dock inte beräknas till högre belopp än som följer av äldre bestämmelser.*